

DOLENJSKE NOVICE

Dolenjske Novice izhajajo vsak petek; ako : : je ta dan praznik, dan poprej. : :

Cena jim je za celo leto (od aprila do aprila) 3 K, za pol leta 1.50 K. Naročnina za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 3.50 K, za Ameriko 4.50 K. List in oglasi se plačujejo naprej.

Vse dopise, naročnino in oznanila : sprejema tiskarna J. Krajec nasl. :

Vse preveč fraz...!

Na vseh straneh se povdarja varčevanje. Javnost se posebno obrača na gospodinjje, naj se prilagodijo sedanjemu času in skrbijo za času primerno hrano družine.

Razni oklici, ki so se dosedaj objavljali od raznih strani, imajo pa premalo konkretne vsebine — vse preveč splošnih fraz. Naloga merodajnih krogov bi pa bila, da bi prišli s konkretnimi, strokovnjaškimi nasveti. Saj se je že v mirnih časih toliko po knjigah in časopisih pisalo o raznih jedeh, ki so kljub svoji mali ceni prav okusne. Sedaj pa slišimo le dan na dan, z malimi častnimi izjemami večinoma le splošne fraze.

Naj bi vendar strokovnjaki podali javnosti tudi v tem oziru konkretna navodila! Saj bi tukaj družega ne bilo treba, kakor, da veščaki zberejo že davno preizkušene recepte, ki so primerni sedanjemu gospodarskim razmeram. Saj je celo pri državnih in deželnih oblastih nastavljenih toliko veščakov! Ali ne bi torej mogli ti veščaki podati ljudstvu res strokovnjaška navodila za primeren način sedanjega življenja?

Imamo pa gotovo tudi dovolj neuradnih veščakov možkega in ženskega spola, ki bi tudi lahko svoje strokovno znanje vdinjali v službo domovine. Tudi na te se obračamo.

Gotovo bo tudi naše dnevno časopisje rade volje sprejemalo take strokovnjaške članke, s kojimi se bo ljudstvo v resnici kaj praktičnega naučilo.

Dosedaj so večinoma vsi oklici o sedanjem, času primernem načinu življenja, bili žalibog preveč splošni in bogati na lepih frazah. Mi smo pa mnenja, da so fraze le na mestu za poln želodec; v sedanjem resnem času pa, ko marsikakemu revežu lakota trka na duri, so gotovo bolj na mestu besede dejanja.

Že iz vsega početka je bilo opaziti, da so razne vladne odredbe došle vedno primeroma precej pozno. Koliko časa je trpelo, predno so se izdali maksimalni tarifi! Napovedovali so jih sicer razni listi in oklici, a predno je beseda postala meso, so še razni obrezani in neobrezani oderuhi nagnali cene tako visoko, da so živila vsaj za tretjino podražili, seveda ne v korist kmeta, ampak v prvi vrsti v svojo korist.

In ko so vendar zagledali maksimalni tarifi luč sveta, smo na naše veliko začudenje opazili, da se tarif obrača le proti malemu trgovcu, ki je že večinoma bil navezan na oderuškega veletrgovca. Tako je moral res marsikdo vzklkniti: „die kleinen Gauner hängt man auf, die großen läßt man laufen!“

Še-le po dolgem času za temi tarifi so izšli tarifi za veletrgovino. Med tem časom so si razni oderuhi s človeškimi živili že napolnili svoje zaloge še po primeroma nižjih cenah in še-le zadnji čas na najrazličnejše umazane načine dvignili cene. Ljudstvo je opravičeno pričakovalo, da bodo tarifi pri cenah posegli precej daleč nazaj, a žalibog so se le vse preveč v škodo ubogega ljudstva ozirali na ob času izišlega tarifa obstoječe dnevne cene, seveda v skoro izključno korist z živili dobro založenega veleoderuštva.

Pa tudi ne glede na to so ti tarifi zagrabili le nekatera živila, med tem, ko je bila pri večih vrstah žalibog še vedno

prosta pot za umazane manipulacije raznih špekulantov. Tu bi pač bilo na mestu, da bi tarifi za vele- in detajlno trgovino za vse vrste raznih živil bili izdani ob enem. Če je kje upravičena naša bojazen pred takim cincanjem, je gotovo v tem oziru.

Že par tednov je minilo, da je Nemčija vpeljala žitni monopol. Med tem, ko je v Nemčiji torej že ta važna in edino pametna vladna odredba že davno v veljavi, se pri nas le še vedno posvetujemo. Obeta se nam edino zadruga, ki bo imela pravico prisilnim potom žito rekvirirati. Sicer še ne poznamo, kakšen bo ustroj te zadruge, vendar se nam zdi, da taka zadruga nikakor ne bo mogla ustreči življenskim interesom, razven če bo izvrševala nekak žitni monopol, kakor v Nemčiji država sama. Seveda se pa ta nova naprava ne sme omejiti samo na žito, ampak se mora raztezati na vsa nujno potrebna živila, ako hoče imeti zaželjen uspeh.

Ljudstvo upravičeno zre na merodajne kroge, naj se vsaj sedaj lotijo z vso energijo dela za ljudski blagor in opuste dosedanjo polovičarsko taktiko in večno cincanje. Besed je bilo že dovolj, dosedanje izkušnje pa nas uče, da rabimo energičnega dejanja. Caveant consules!

Za bojno črto na severu.

V rokah imamo dve pismi našega novomeškega prijatelja Mejaka, ki ste si sicer po nekod precej slični, vendar radi zanimivosti obe objavljamo. Prvo pismo je pisal č. g. brusniškemu župniku Nemaniču, drugo pa nekemu svojemu prijatelju.

Na bojnem polju, 1. febr. 1915.

Hrepenenje po domovini.

Nimaš pojma, kako me je razveselila razglednica, katero si mi poslal iz družbe, katera mi je bila zmiraj ljuba. Priromala je na bojno polje razmeroma hitro, kajti 25. jan. je bila oddana, prejel sem jo pa že 31. jan. Med vami se je nahajal tudi sotovariš, kateri se je boril za domovino.

Sladka beseda domovina, kako hrepenimo vsi po Tebi! Njemu je gotovo znano, kako razveseli človeka poročilo od svojih dragih. Še nikdar nisem tako občutil to hrepenenje po rodbini, po znancih in prijateljih; oddaljen sem od njih, sam v tuji deželi med gromenjem topov in stokanjem nesrečnežev, ki darujejo domovini na oltar svoje zdrave ude. Idejalno je to; vendar, kaki občutki me bodo navdajali, ko bom zaslišal glas „mir ljudem na zemlji!“ Kakšno veselje bo navdajalo moje srce, ako Bog dá, da se zdrav povrnem v okrilje svojih dragih, si ne morem predstavljati. Edina moja želja je, in naj še trpi vojska kolikor časa hoče, zdrav bi hotel priti domov.

Povsod smrt — kuga.

Žrelo, katero je nam nastavljeno, je pa strašno obširno. Ni samo krogla, šrapnel in granata, katera ti vtrga nit življenja, nastavljene so druge še nevarnejše pasti. Kužna bolezen, dragi moj, ta sovražnica življenja preži dan na dan na človeško življenje! Zemlja, ki je napojena s krvjo tisočerihih junakov in ognojena z nešteto trupel onemoglih živali, bo spomladi oddajala káli boleznim. To so temne misli za bodočnost, ako se ne posreči spretnosti diplomatov vstaviti vihar, ki šumi po celi Evropi. Beseda — vojska — je že strašna, kaj še-le udeležiti se tega plesa! Kako ste

srečni, dasi tudi nimate v sedanjem času prav veselih uric, vendar vas zavidam. Pri dobri kapljici sedite — v duhu vas vidim — ter delate načrte, na kak način bomo zmagali.

Ogenj uči moliti — nepričakovano svidenje.

Veliko sem že prenesel, čast Bogu, še zmiraj po sreči. Molitev mojih dragih mi daje moč, da bom še to, kar me čaka, prenesel z isto potrpežljivostjo, kot sem dosedaj. Po resnici pišejo vojaki-junaki iz bojnih vrst — ogenj uči moliti. Ne verjameš, kako navdušeno smo že molili. Prebil sem na svojih 2500 km dolgih potovanjih veliko. Kako dolga pot se mi je zdela v Brusnice, pa kaj je to; 40 km sem hodil z lahkoto peš, pri vsakem vremenu, brez okrepčila. Pri tem neprostovoljnem „rajžanju“ sem malo znancev srečal, dasi je tisoče naših fantov v bližini. Nadzornik Štrukelj je bil eden tistih. Revež je bil toliko presenečen, da me niti spoznal ni, dasi sva bila soseda. Kje je sedaj, nimam pojma. To srečanje je bilo meseca novembra v Karpatih. Od tedaj sploh nisem naletel na nobenega, le iz „Slovenca“, katerega mi daje naš č. kurat Cegnar, stolni vikar iz Ljubljane, čitam, da je bojišče precej prepojeno s slovensko krvjo. Da bi le sad rodila!

Plačilo zastrupljalcem ne izostane.

Kakor čitam v „Slovenca“, še sedaj sovražniki katoliške stranke ne mirujejo. Ni dovolj, da so v mirnih časih morili srca naše mladine, kot sedaj svinčenske moré naše može, steber slovenskega ljudstva, se upajo ti celo v tako resnih časih sramotiti naše voditelje, osobito osebo Prezvzišenega in zastrupljati javno moralo. Upam, da plačilo zanje ne izostane. Želel bi brezvestnežem, naj bi prinesli svojo kožo v strelne jarke; gotovo bi jih tu minilo in milo bi se obračali k nebu. — Oprosti, da pišem s svinčnikom. V vojski smo; tudi časa mi primanjkuje. Snega zadosti; že štiri dni neprenehoma sneži.

Prosim te, spominjaj se me pri sveti maši in oglasi se kaj več.

Srčen pozdrav vsem znanim, osobito tvojemu omizju in gosp. poslanec Zureu!

Tvoj F. Mejak.

Na bojnem polju, 29. jan. 1915.

Dragi prijatelj!

Danes sem z veseljem sprejel „Dol. Novice“, katere mi je poslala na mojo željo moja žena. Po tolikem času sem dobil list v roko, katerega sem že toliko svoj čas zasledoval, list, kateri me predstavlja v duhu v krog moje ljube družine, znancev, v mesto, katero še-le sedaj spoznavam, kaj da mi nudi v mirnem času. Prebiral sem vse številke natančno ter opazil, da je razmeroma zelo malo poročano od severnega bojišča. Zato sem se namenil, ker sem ravno toliko prost, da Ti malo popišem, kako se nam godi. Evo Ti!

V službi vojne bolnice.

Prideljen sem vojni bolnici št. 9/3, katera obstoji iz 30 težkih vozov, katere vleče 85 konj. Moštva ima 7 gažistov in 104 sanitete oziroma trena. V vozovih je spravljen deloma ves potrebni sanitarni material, deloma živež za lastno moštvo in živino. Naloga take vozeče bolnice je, da nudi težko ranjenim prvo pomoč, (die erste spitalmäßige Behandlung po vojnem

reglement). Prostora in priprave ima za 250 do 300 bolnikov. Ko se vrši boj, postavijo se ob bojni fronti v primernih prostorih kot graščinah, šolah, uradnih poslopih vojne bolnice, v katere vozijo v vozovih težko ranjene. Tu se tedaj dela noč in dan, se operira, prevažuje, zboljšane odpravlja v sanitetne železnične vozove, in žalibog tudi pokopava, ker ranjenec v trebuh ali glavo ni rešitve. To je kratek opis bojne bolnice, natančneje po boju.

Tako sem tudi jaz prišel s tako bolnico v Galicijo, v kateri že bivam šesti mesec. Odkrito ti povem, da sem že mnogo pretrpel, vendar prenašam potrpežljivo vse nadloge, ker vedno mislim, da drugi še več trpe in so veliko v večji nevarnosti za življenje kot jaz. Kot računski podčastnik imam skrbeti za ves živež za ljudi in konje. To pa ni lahko v tem času, ko je uboga Galicija tako izžeta in razdejana. Čudil se bodeš, da ti še nisem pisal. Vzrok je pač ta, ker imam veliko dela in da so bile v prejšnjih mesecih poštna razmere take, da po cele tedne nisem videl pošte. Vojne na potovanju, civilne na begu. Sedaj, ko smo dalje časa stabilni, so se zboljšale razmere.

Čudil se bodeš, ko ti pišem, da sem prehodil do danes do 2500 km. To so bili krasni sprehodi s težkimi vozovi, pripravljeni s fijakerskimi konji iz Trsta, kateri so bili navajeni tlakovanih cest, ne pa razrite blatne ceste gališke. To so bili prizori večkrat, kateri bi amaterjem prinašali veliko snovi, ko smo se vozili po hribovih cestah. Konji so odpovedali, moštvo pa ne. Izpregli smo jih, in sami vlačili vozove v hrib, norčevali se, rekoč: Sanitätsbatterie vorwärts! Kakšno trpljenje je že bilo to, ni za popisati. Vreme smo imeli razmeroma zelo slabo, veliko deževja in blatne ceste. Blato gališko si bo vsak zapomnil, dosti povedano, ker itak bereš o njem v časopisih. Prenočeval sem do konca novembra pod milim nebom, ali pa sem se stisnil kot klošč v voz. Marsikaterikrat sem se spomnil ob dnevih, ko sem prehodil do 50 km na dan, moker do kože, svoje postelje. Da mi ni bilo ravno prijetno pri srcu, to je umevno. Dolgo časa sem rabil, da sem se privadil vsem težavam. Prve mesece sem veliko trpel, telesno in duševno; — od celega sveta odrezani — v vojnem vrvenju so moje misli bile pri družini; cela dva meseca smo bili brez vsake pošte, to je zelo uplivalo na-me. Kolikrat smo tožili in eden družega tolažili, rekoč: tudi to bo minilo, samo Bog ve, ali bom pri tistih, ki se bodo zmagoslavno vračali. Dvakrat smo šli na Ogrsko in tretjič se vrnili v Galicijo.

Junaštvo naših hrabrih bojevnikov je velikansko. To sem imel priliko opazovati pri težko ranjenih, kako so se reveži radostili, ko sem jim pravil, da so naši Ruse zopet nabili. Bog daj nam častno zmago in pozabljeno bo gorje.

V dobri poljski hiši.

Od 20. decembra 1914 smo večinoma stalno na enem kraju. Moje stanovališče je majhna kočica, stoječa ob obronku 300 metrov visokega gorovja, kakih 200 metrov oddaljena od glavne ceste. Kupček slame v kotu je moja postelja. Dobro spim, saj sem od dela utrujen. Tudi me več ne moti gromenje topov, ne razburja me, ako miške po mojem obrazu skačejo, samo, da sem

Letniki 1891 in 1895 ter vsi pod točko 5 razglasa spadajoči črnovojniki iz občin Velika Loka, Mirna, Trebnje, Šempeter, Poljane, Rudolfovo, Čermošnice, Dobrnič, Selo pri Šumberku, dne 20. februarja t. l. v telovadnici c. kr. državne gimnazije v Novem mestu ob 8. uri zjutraj; letniki 1896 istih občin pa 15. marca t. l. v istem kraju in ob isti uri. Črnovojniki iz občin Dobrnič, Selo pri Šumberku, Velika Loka, Mirna, Trebnje, morajo odpotovati ob 7. uri zjutraj iz Trebnjega.

Letniki 1891 in 1895 ter vsi pod točko 5 razglasa spadajoči črnovojniki iz občin Ambrus, Ajdovec, Dvor, Smuka, Zagrac, Žužemberk, dne 22. februarja t. l. v šolskem poslopju v Žužemberku ob 9. uri zjutraj; letniki 1896 istih občin pa 17. marca t. l. v istem kraju in ob isti uri.

Madjarski politik razmotriva o italijanski politiki.

Madjarski politik grof Julij Andrassy je priobčil v „Neue fr. Presse“ od 26. jan. t. l. obširen uvodnik, v katerem slika bodočnost Italije za slučaj, da zmagata Avstrija in Nemčija ob nevtralnosti Italije, in za slučaj, da zmagajo njiju sovražniki. Na naše mesto ob Adriji, pravi, bi prišla Velika Srbija, kar bi bilo Italiji škodljivo, kajti za Srbijo bi stala Rusija, ki bi s svojo neizmerno močjo nikdar ne dopustila, da bi se Italija vgnezdila na Balkanu in slovenskih deželah ob Adriji. Rusija pa bi vsled premoči ob Adriji zadobila močan položaj ob vsem Sredozemskem morju. Treba upoštevati, da bi Rusija dobila v svojo oblast Dardanele, pomnožila bi svojo mornarico in zagospodarila tudi na zahodnem obrežju Balkana in ob sredozemski Mali Aziji. In sosedstvo takega slovanskega kolosa bi bilo Italiji veliko bolj nevarno nego avstrijsko! Ali ne vidijo v Rimu, da, dočim je nam zveza z Italijo važna, bi je zmago slavni carizem niti ne potreboval in bi z brezobzirno odločnostjo iztisnil italijanski vpliv od vzhodnih bregov Adrije.

Zmaga trosporazuma bi bila na sploh Italiji škodljiva. Anglija bi postala po razdelitvi Turčije neomejena gospodovalka nad celo Arabijo in Egiptom in Francija bi se še bolj ugnezdila ob severozapadni Afriki, kjer bi Italiji le malo več ostalo. Tripolis bi mogla ohraniti le po milosti trozveze. — Pa tudi na suhem bi bila Italija v nevarnosti od dveh strani, kajti Velika Srbija bi ji bila sovražna vsled Istre, hrvatskega Primorja in Dalmacije. Ali se more Italija vmešati v vojno in kršiti pogodbe, da si svoj položaj le poslabša?

Ako bi se pa Italija združila z Avstrijo, tedaj bi postala dedinja cesarjev, dobila bi celo severno Afriko, sredozemske otoke, torej veliko več nego bi od nas mogla vzeti. — In Italiji se ni bati nikdar za svojo bodočnost ob Sredozemskem morju, ako bo zmaga naša, in ona sme mirno računati na trajno zvezo z avstro-ogrsko monarhijo. Vsi interesi Italije merijo torej na to, da gre dalje po poti zadnjih desetletij ter si v okvirju trozveze in v prijateljskem sporazumljenju zagotovi svojo bodočnost in svoje ravnotežje. Končuje z vero v prijateljstvo Italije, ker ji to nalagajo njeni interesi in obstoječa pogodba. V zaupanju v pravičnost naše reči, v hrabrost naše vojske, vstrajnost naših narodov in modrost naših voditeljev moremo mirno gledati nasproti vsem eventualnostim in vsem nevarnostim.

Dopisi.

Iz Adlešič 6. februarja. Mobilizacija je vzela tudi iz naše župnije več gospodarjev in fantov v vojsko. Na prvi poziv koncem julija jih je odšlo nekaj čez 30. Bilo bi jih pa seveda več, da ni toliko naših župljanov v Ameriki. Dozdaj sta mrtva od vseh dva, kolikor je za gotovo znano. Padel je na sev. bojišču menda še

koncem avgusta Peter Adlešič, posestnik iz Pribinec hišna št. 11., star 31 let, ostavivši 3 prav male otroke. Škoda moža, ki je bil prav skrben gospodar in zvest pristaš S. L. S. 12. januarja pa je umrl za tifusom v voj. bolnici Miha Rožman, posestnik iz Purge h. št. 6, star 30 let, zapustivši 2 mala otoka. Umrl je v Vel. Mezeriču. Odšel je bil že drugič v vojsko. Prvič je bil namreč ranjen, ko je bil tretjič v ognju, na Male maše 8. sept. ob 11. uri dop. pri Grodeku blizu Lvova. Ranjen je bil na kolku leve noge od puškine kroglje, vendar ne prehudo, ker je šel sam iz boja kake pol ure daleč oprt na puško. Potem je ležal v bolnici v Grodeku do družega dne, ko se je odpeljal v Ljubljano. 21. septembra pa je bil prišel domu na dopust — prvi naš ranjenec — za dva meseca. Škoda moža, ki je moral v najlepši starosti zapustiti, dom, ženo, otroke in še žive stariše. — V prihodnjem dopisu pa bom sporočil o naših ranjenih, ki so bili pa dozdej razunenega vsi, hvala Bogu le lahko ranjeni in se zopet vrnili na bojišče.

Umrl je v vojaški bolnici v Ljubljani Damjan Koželj, bivši trgovec v Št. Rupertu, brat nadučitelja v Št. Petru pri Novem mestu. Pretekli mesec se je vrnil ranjen s severnega bojišča. V bolnici na Vrhniku se ga je lotil še tifus, kateremu je tudi podlegel. Zapustil je ženo in petletno hčerko Vilmico. Blag mu spomin!

Nemčija proglasila morje okoli Anglije in Irske z angleškim kanalom za bojišče.

Berlin, 4. februarja. (Kor. ur.) „Reichsanzeiger“ objavlja v uradnem delu sledeči razglas:

1. Morje okoli Velike Britanije in Irske s celim angleškim kanalom se proglašajo za bojišče. Od 16. februarja nadalje se vsaka v tem bojnem ozemlju se nahajajoča trgovska ladja uniči, ne da bi bilo vedno mogoče tudi odstraniti nevarnosti, ki groze posadki in potnikom.

2. Tudi nevtralne ladje se nahajajo v bojnem ozemlju v nevarnosti, ker je britska vlada odredila 31. januarja zlorabo nevtralnih zastav in se v slučajnostih pomorske vojske ne more vedno zabraniti, da zadene napadi, namenjeni sovražnikomim ladjam, tudi nevtralne ladje.

3. Plovba severno okoli otokov Shetland, v vzhodnem ozemlju Severnega morja in v pasu, širokem približno 30 morskih milj ob nizozemskem obrežju ni ogrožena.

Berlin, 4. februarja 1915.

Načelnik generalnega štaba mornarice
pl. Pohl.

Vojska z Rusi.

Nemške čete v Karpatih. Nemško uradno poročilo z dne 4. februarja poroča: V Karpatih se nekaj dni sem bojujejo nemške bojne sile ramo ob rami z avstrijskimi armadami. Zvezne čete so v težavnem in zasneženem gorovju dosegle že celo vrsto lepih uspehov.

Rusi se umikajo. „A Nap“ poroča iz Bukarešta 4. februarja: Iz Buranjena se poroča, da se ruske čete v Bukovini umikajo na celi bojni črti. Petrograjska brzobjavna agentura priznava, da se ruske čete umikajo iz Karpatov.

Položaj v Przemyslu izvršten. Nizozemsko časopisje piše, da je položaj branilcev v Przemyslu izvršten. Napade so Rusi ustavili. Ker so gore in doline zasnežene, se moštvo peča z zimskim športom.

Rusi so poslali svoje čete izpred Przemysla v Bukovino. „Az Est“ poroča 4. februarja iz Bistrice: Rusi so v vzhodni Galiciji in Bukovini koncentrirali svoje čete, iz česar se more sklepati, da polaga rusko najvišje poveljstvo vso važnost na osvojen vzhodno Galicijo in Bukovino. V Bukovini ujeti ruski vojaki pripovedu-

jejo, da so bili odposlani njihovi polki izpred Przemysla v Bukovino.

Odbit ruski napad na našo fronto pri Dukli prelazu. Dunaj, 5. februarja. Ruske napade na fronto pri Dukli so naše čete krvavo zavrnile. Naše strojne puške so napravile med ruskimi vrstami silna opustošenja. Pred našimi strelskimi jarki leže visoki kupi mrtvih Rusov.

Osvojitev Humina. Nemci so po dolgoletnih, trdovratnih bojih zavzeli Humin. Koncem decembra so vrgle nemške čete Ruse čez Rawko in prekoračile reko. Dne 3. januarja so zavzeli Nemci glavni kraj med Rawko in prekoračili reko. Dne 3. januarja so zavzeli Nemci glavni kraj med Rawko in Suho, mestece Borzymow. Vzhodno od tega mesta so pa Rusi takoj zasedli novo postojanko, ki se je nadaljevala južno čez Humin. Tu se je razvil trdapoln boj strelskih jarkov, ki je trajal več tednov. Vse prejšnji teden so Nemci vzeli glavno rusko postojanko pri Borzymowu in nato pa Humin, drugo središče ruske obrambne črte. Humin leži 2 in pol km južno od Borzymowa in prav toliko zahodno od Suhe.

Przemysl se drži. Vojni poročevalci Franc Molnar poroča: Iz Przemysla stalno dohajajoča poročila izvajajo, da omejujejo Rusi zdaj svoje delovanje le na stražno službo in ne podvzemajo več napadov. Položaj je tako ugoden, da ni potrebno vsak dan pošiljati brzobjavnih poročil, če ne bi bivalo v Avstro-Ogrski mnogo tisoč rodbin, ki jim je zdaj Przemysl važnejši, kakor vse drugo.

Naše prodiranje v Bukovini, nadaljnih 4000 Rusov ujetih. Uradno se 5. februarja razglasa med drugim: Ruska ofenziva v Bukovini je dospela do srede januarja v gornjo dolino Moldave. Nadaljnje prodiranje tu zastavljenih močnejših sovražnih sil čez Karpate so ustavile naše postojanke pri Jakobeniju in Kirlibabi. V večdnevih napadih je poskušal sovražnik dne 20. januarja zlomiti odpor čet, ki so branile glavne prehode. Ker so se vsi poskusi, naskočiti naše postojanke na višinah, izjalovili in so nekatere naših čet same prešle v ofenzivo in 22. januarja iztrgale sovražniku Kirlibabo, so se Rusi naslednje dni s svojimi glavnimi silami umaknili v smeri proti Kimpolungo in Moldavi, kjer so se ustavili. Zadnje dni so se pa pričeli novi boji. Naše čete, ki so morale premagati velike trenske in vremenske težkoče, so vdrle v dolino Moldave, vrgle tam se nahajajočega sovražnika nazaj in vzele Izvor, kraj Moldavo in Breazo. Število v katpatskih bojih ujetih Rusov se je zvišalo za nadaljnjih 4000 mož.

Ruski napadi odbiti. — Nemci ujeli od 1. februarja nad 6000 Rusov. Veliki glavni stan 5. februarja: Na vzhodno-pruski meji so bili ponovljeni napadi Rusov južno od reke Memel odbiti. Pravtako so se ponesrečili ruski napadi proti naši na novo izvojevani postojanki vzhodno od Bolimowa. Število tam ujetih sovražnikov znaša od 1. februarja v celoti 26 častnikov in približno 6000 mož.

Rusi zažgali vas Rudki. „Kurjer Codzienni“ poroča, da so ruske čete vas Rudko ob Dunajcu, predno so jo zapustile, na vseh straneh zažgale. Hiše so popolnoma pogorele in tudi mnogo prebivalcev je postalo žrtev tega požara.

Rusi zapustili Tarnow. „Az Est“ poroča iz vojnega stana 5. februarja: Ob Nidi se bije velik topniški boj. Tarnow so Rusi vsled obstreljevanja iz najtežjih avstrijskih topov zapustili, v rokah imajo le še višine za mestom.

Na južnem bojišču.

Srbski častniki zahtevajo odstranitev princa Jurija. Grški list „Akropolis“, pravi, da princ Jurij sploh ni bolan, ampak je moral odpotovati, ker so višji srbski častniki od kralja Petra energično zahtevali,

da odstrani svojega sina. Prince Jurij je sicer dober vojak, ali vsled svoje surovosti in neprijaznosti je izgubil vso simpatijo med častniki. To je torej pravi vzrok njegovega potovanja v Riviero.

Sedanja moč srbske armade. Sofija, 4. februarja. Po novačenjih služi zdaj v srbski armadi 220.000 mož. Zelo primanjkuje sanitetnega materijala; pegasti legar tudi strašno razsaja in umre na njem vsakdan nad sto oseb.

Srbija se približuje Bolgariji. „Dnevnik“ poroča 4. januarja: Srbska vlada ni mogla izposlovati pomoči od Rumunije in ne od Grške. Zdaj se je obrnila na bolgarsko vlado z vprašanjem, pod kakimi pogoji bi pomagala Bolgariji Srbiji.

Za pogajanja z Avstro-Ogrsko. Neki srbski politik objavlja v „Radničkih Novinah“ v imenu več svojih tovarišev članek, ki nasvetuje vladi, naj uvede pogajanja z dunajsko vlado, da se prepriča nova ofenziva avstro-ogrskе armade na srbskih tleh.

Angleški zdravniki na Srbskem. Angleška sanitetna ladja „Erin“ je došla v Messino in potem odplula v Solun, da pripelje Srbom pomoč. Na krovu je veliko angleških zdravnikov in strežnic „Rdečega križa“.

Naš letalec bombardiral Cetinje. „Münch. Neu. Nachrichten“ poročajo 7. februarja iz Budimpešte: Letalec Štefan Dahos je preletel Cetinje in je vrgel v mesto 6 bomb. Tri so padle v arsenal, dve v vojašnico, ena na streho neke zasebne hiše. Zadnji čas so podvzeli avstro-ogrski letalci več poletov nad Belgradom.

Turška vojska.

Senussi zasedli Oazo Siwa. „Seccolo“ iz Kaira poroča, da so pregnale močne čete Senussov angleške uradnike iz Siwasa; angleško-egiptovske policijske čete so se združile s Senussi, kakor tudi obrežne straže. Senussi so se tu najprej pojavili v številu 3000 mož. Sedaj neprestano prihajajo močna ojačenja. Skupno število razpoložljivih senusskih čet cenijo na 200.000 mož.

Nemško-francosko-belgijsko bojišče.

Obstreljevanje Soisson. Pariški listi poročajo, da strelja nemška artilerija zdaj na ozemlje Villeneuve-Saint-Germain. Kotel, kjer dobavljajo vodo Soissonu, je zelo poškodovan. Ko so liki toča padale krogelje, so pričeli delavci popravljati vodovod. V Soissonu je ostalo le nekaj sto prebivalcev.

Trdnjava Antwerpen zopet utrjena. Trdnjava Antwerpen, ki so jo Nemci skozi tri mesec izpopolnjevali vsak dan, je zopet opremljena z vsemi obrambnimi pripravami, ki jih zahteva moderna vojna tehnika. Ozemlje je vzravnano, razstreljeni jekleni stolpi odstranjeni, raztrgano betonsko zidovje je zopet ojačeno. V utrdbah Waelhelm, St. Katherine, Liezele in Breendonck so razvrstili težke topove, ki so jih pripeljali zadnje mesece. Silovito so ojačili severne antwerpenske utrbe. Zgradili so podzemeljske shrambe in utrjene postojanke za razvrstitev topov.

Domače in tuje novice.

Meščanske zveze občni zbor se vrši dne 14. t. m. ob 8. uri zvečer v Rokodelskem domu z običajnim vspeodom. Po občnem zboru se vrši posvetovanje Gospodarske zadruga o važnih gospodarskih vprašanjih, osobito o nabavi živil. K obilni vdeležbi vabita oba odbora.

Sejm v Kandiji vršil se bode prihodnji četrtek, 18. t. m., za živino, prašiče in drugo blago. Kupci in prodajalci se vljudno vabijo.

Vsled splošne draginje se je tudi v brezalkoholni gostilni podražila kava za 4 vinarje in kosilo za 10 vinarjev.

Vojaške vesti. Nadporočnik dr. Vladimir Golia, sodnik, se je podal z južnega bojišča v Toplice pri Novem mestu. — Izgube pri 17. pešpolku dolenjskih vojakov. Ranjeni: Andoljšek Andr., 2. stotnija, Ribnica; Belaj Franc, 7. stotn., Trebelno; Bervar Alojzij, 1. nadom. stotn., Eržišče; Bervar Janez, 4. nadom. stotn., Zagorje ob Savi; Cotman Fran, 3. stotn., Studenec; Drganc Janez, 5. stotn., Črnomelj; Dušak I., 11. stotn., Cerklje pri Krškem; Gerkskič Martin, 6. stotn., Suhor pri Metliki; Glavič Jan., 11. stotn., novomeški okraj; Hiršel Jak., 1. stotn., Sv. Križ pri Krškem; Hosta Martin, 11. stotn., Sela pri Krškem; Hudaklin Fran, 3. stotn., Št. Jernej; Jalovec Jožef, 11. stotn., Malo Mraševo; Jene Jožef, 8. stotn., Škocijan; Junc Junc Jožef, 11. stotn., Šmarjeta; Kranje Konrad, 11. stotn., Radeče; Lampret Alojzij, 1. nad. st., Litija; Lončarič Jožef, 2. stotn., Velika Dolina; Medle Franc, 3. odd. strojn. pušk., Brusnice; Mežan Ludvik, 7. stotn., Vel. Lašče; Naglič Fran, 7. stotn., Krško; Novosel Jan., 1. nad. stotn., Vel. Dolina; Potočnik Alojzij, 7. stotn., Gradac; Puhek Peter, 11. stotn., Dragatuš; Skubic Ant., 7. stotn., Grosuplje; Šuster Fran, 7. st., Podgora pri Kočevju; Udovič Jožef, 11. stotn., Stopiče; Vovko Jožef, 11. stotn., Brusnice. — Od 27. črnovojn. pp. Mrtvi: Cerar Janez, 7. stotn., Krško; Kapš Peter, 3. stotn., Dolina; Kavšek Vinko, 3. st., obč. Šmihel-Stopiče; Mohorič Jožef, 3. st., novomeški okraj; Šule Leopold, 5. st., Prečina; Zdravič Jakob, 5. stotnija, Banjaloka. Belopavlovič Janez, 5. stotn., Suhor; Cimperman Janez, 5. st., Škocijan, okraj krški; Golobič Franc, 7. st., Sv. Križ pri Kostanjevici; Gornik Jurij, 9. st., Lokvica; Gornik Jožef, 3. st., Ribnica; Jančar Franc, 5. st., Luče pri Litiji; Lesjak Franc, 6. st., Vel. Gaber; Mandelj Franc, 6. st., Polšnik; Metelko Franc, 4. st., Št. Jernej; Osolnik Anton, Hotič pri Litiji; Pavlič Alojzij, 7. st., Krško; Pižmoht Jožef, 4. st. Trebnje; Povhe Janez, 7. st., Krško; Urh Nikolaj, 9. st., Metlika; Vidmar Franc, 8. stotn., Toplice; Vidmar Janez, 3. st., Semič; Žagar Anton, 7. st., Trebelno; Zalar Franc, 9. st., Rob; Žužek Anton, 5. st., Trebelno.

Hranilnica in posojilnica za Kandijo in okolico je imela meseca januarja 1915 denarnega prometa 152.733 kron 6 h. Vložilo je 123 strank 35.450 kron 59 h, a dvignilo 236 strank 51.024 kron 93 h. Posojilo je bilo danih 26 strankam 12.340 K.

Doseženje v črnovojniškem zakonu določenih starostnih mej med vojnim stanjem. Povodom raznih pismenih vprašanj je c. kr. domobrantsko ministrstvo vsem političnim oblastim javilo, da je doseženje v črnovojniških zakonih določenih zgornjih starostnih mej brez vpliva na nadaljnjo črnovojniško dolžnost med vojnim stanjem, da ostane temveč vsakteri črnovojniški dolžnosti zavezan tudi do razpusta črne vojske po § 4 črnovojniškega zakona v istem neizpremenjenem razmerju, v katerem je bil črnovojniški dolžnosti zavezan ob času Najvišjega vpoklica črne vojske.

Vojni vjetniki za gospodarska dela. Dunajski listi javljajo, da bode v kratkem izšel vladni razglas, v kojem bo natančno navedeno, pod kakimi pogoji bo mogoče dobiti vojne vjetnike za gospodarska dela. Pošljalo se bode po 200 in 200 vojnih vjetnikov, in sicer samo na večja posestva; mogoče tudi, da bo vlada pošljala vjetnike posameznim občinam, da zajedno opravljajo tudi dela na malih gospodarstvih.

Z vojnega pozorišča! Rusi v Bukovini se umikajo na celi črti; Kimpolung, Gurahumora in Suczawa v naših rokah. Na celi karpatski črti se bijejo hudi boji. Turki so mestoma prodrli že čez sueški prekop. Nemške čete vedno bolj ogrožajo Varšavo. Na francoskem bojišču se vrše le manjši boji za strelne jarke. Na jugu je položaj neizpremenjen. Nemška blokada vedno bolj učinkuje, paroplovba na Angleško čez dalje bolj trpi.

Cena sladkorju se ne poraži. — Osrednje društvo sladkorne pesne industrije

Avstro-Ogrske obvešča, da se do nove letine cena konzumnemu sladkorju nič več ne poviša. Na zboru združenih avstrijskih čistilnic, zastopane so bile skoraj vse čistilnice, ki delajo, se je sklenilo soglasno, vladi obvezno izjaviti, da se do nove letine prodaja sladkor po dosedanjih cenah, namreč 79 kron za 100 kg izčiščenega sladkorja prve vrste.

Protialkoholna postava v Italiji. V Italiji se je uveljavila dne 25. januarja nova protialkoholna postava, ki uvaja licenco za točenje likerjev in žganja, ob praznikih in ob volitvah in vsem mladotnim pod 16. letom, kakor tudi pijancem in umobolnim je prepovedano točiti alkoholne pijače. — Prepoveduje se tudi izdelovanje in uvoz absinta.

Zavratni „rusinski kmetje“. „Wolffov urad“ poroča z vzhodnega bojišča, da so vjeli veliko ruskih proizvedovalnih čet, preoblečenih v civilno obleko. Iz tega se lahko sklepa, da rusinski kmetje niso nikoli streljali na naše vojake, ampak Rusi so se posluževali po mednarodnem pravu nedovoljene zvižaje in so vojake preoblekli v civilno obleko rusinskih kmetov ter jih skrivoma poslali v rusinske vasi ob bojišče.

„Rdeča knjiga“ avstro-ogrške monarhije je ravnokar izšla. Obsega dokumentarčne podatke o vzrokih in začetku sedanje vojske, ki dokazujejo, kako je bila sedanja vojska naši državi vsiljena. Ljudska izdaja „Rdeče knjige“ bo izšla v raznih jezikih; v uvodu v velikih potezah pojasnjuje, kako je nastala splošna vojska, in opisuje posebno spopad z Rusijo.

Nemčija izpusti civilne francoske vjetnike. Nemška vlada naznanja, da bo pustila domov 5000 francoskih civilnih vjetnikov.

Posadka „Emden“ dešla v Arabijo. Wolff poroča 4. februarja: Poveljnik kapitan-poročnik Mücke je došel z izkrano posadko „Emden“ blizu Hodeida na južno obrežje Arabije, kjer so ga turške čete navdušeno sprejele. Vožnja skozi cesto Parim se je posrečila, ne da bi bile posadko opazile angleške in francoske straže.

Bolgari utrjujejo Dedeagač. Kakor poroča „Newyork Herald“, je prišlo v Dedeagač 10 bolgarskih vojakov, da v lukii, ki jo utrjujejo, položijo mine.

Posredovanje sv. Očeta za izmenjavo civilnih vjetnikov. Listi poročajo: Sv. oče je predlagal, naj se izmenjajo civilni vjetniki in sicer žene, otroci in možje, ki so stari nad 55 let. Ugodno so se glede na predlog sv. očeta izjavili Avstro-Ogrska, Nemčija in Anglija. Sveti oče se je kakor tudi prej, obrnil neposredno na glavarje držav. „Tribuna“ poroča, da se apostolska stolica in evropske države še pogajajo o izmenjavi za vojaško službo nesposobnih vojnih vjetnikov, kar pa zadeva, kakor se zdi, na razne težkoče.

Legitimacijske pušice. List „A Nap“ poroča, da bodo odslej naprej vojaki nosili legitimacije za vratom, to pa vsled tega, ker so Rusi padle vojake plenili in jim sklenli obleko, tako, da je bila izgubljena tudi legitimacija, ki je bila v hlačnem žepu.

Dva kilograma kruha in moke na osebo. Višji berlinski župan dr. Wermuth je objavil v imenu magistrata razglas Berolinčanom, da določa od 1. februarja nadalje, da morejo vsakemu prebivalcu Berolina priznati tedensko največ 2 kilograma kruha in moke.

Stroga kazen za dobavitelje čevljev armadi. Vojni poročevalec „Tagespost“ piše: Dobavitelje slabih čevljev naši armadi nameravajo strogo kaznovati. Izvedli so strogo preiskavo. Dognali so, da so izdelovali čevlje iz skorje dreves in iz papirja. Čevlje so izdelovali na Ogrskem. Krivce bodo kaznovali z brezobzirno strogostjo.

Listnica uredništva:

F. K. na Suhorju. Vaš dopis žalibog ne moremo v tej obliki v sedanjih časih vsled stroge cenzure priložiti. Ako se gode take nerednosti, naj se županstvo ali pa več posestnikov obrne na glavarstvo, da zadevo uredi, ako pa tam ne bi bilo odpomoči, pa na deželno vlado in deželni odbor.

Dražbeni oklic. E 1041/13 79

Dne 1. marca 1915 predpoludne ob pol 10. uri, bo pri c. kr. okrajnem sodišču, v izbi št. 31 na podstavi odobrenih pogojev dražba sledečih nepremičnin: Zemljiška knjiga Rudolfovo vl. št. 509: pašnik, njiva, travnik. Cen. vredn. 8605 K, najm. pon. 4306 K. Vl. št. 643: njiva. Cen. vredn. 4047 K; najm. pon. 2028 K 50h. Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaja.

C. kr. okrajno sodišče v Rudolfovem, odd. IV., dne 29. januarja 1915.

Dražbeni oklic. E 22/15 2

Dne 22. marca 1915 predpoludne ob 9. uri bo pri c. kr. okrajnem sodišču, v izbi št. 31, že s sklepom z dne 18. maja 1914, E 283/14/6, odobrenih dražbenih pogojev dražba sledečih nepremičnin:

Zemlj. knjiga Gorenje Polje vl. št. 139: a) zemljiške parcele. Cenilna vrednost 800 K; b) poslopja. Cen. vrednost 321 K. Najmanjši ponudek 748 K. — Pripomni se, da je zemljišče vl. št. 269, k. obč. Gorenje Polje že združeno z zemljiščem vl. št. 132 iste k. o. Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaja.

C. kr. okrajno sodišče v Rudolfovem, odd. IV., dno 1. februarja 1915. 137

Dražbeni oklic. E 632/14 8

Dne 5. marca 1915 predp. ob 9. uri, bo na licu mesta po parcelah na podstavi odobrenih pogojev dražba sledečih nepremičnin:

Zemlj. knjiga Smolinjavas vl. št. 92 parc. št. 1837: travnik. Cen. vredn. 190 K, najm. pon. 126 K 66h. Parc. št. 1838: njiva. Cen. vredn. 260 K, najm. pon. 173 K 32h. Parc. št. 1793/3: njiva. Cen. vredn. 40 K, najm. pon. 26 K 66h. Parc. št. 1193: gozd. Cen. vredn. 140 K, najm. pon. 93 K 32h. Parc. št. 1870: njiva. Cen. vredn. 160 K, najm. pon. 106 K 66 h. Parc. št. 583/2 njiva. Cen. vredn. 60 K, najm. pon. 40 K. Parc. št. 631/3: njiva. Cen. vredn. 80 K, najm. pon. 53 K 32h. Vl. št. 563, parc. št. 2176/22: gozd. Cen. vredn. 135 K, najm. pon. 90 K. Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaja.

C. kr. okrajno sodišče v Rudolfovem, odd. IV., dne 22. januarja 1915.

Dražbeni oklic. E 749/14 8

Dne 26. februarja 1915 predp. ob 9. uri bo na licu mesta po posameznih parcelah dražba sledečih nepremičnin:

Zemljiška knjiga Cerovec vl. št. 250 parc. št. 48/2: hiša in živalski hlev. Cen. vredn. 340 K. Parc. št. 178: pašnik. Cen. vredn. 1 K 50h. Parc. št. 238: vrt. Cen. vredn. 1 K. Parc. št. 4010: njiva. Cen. vredn. 24 K. Parc. št. 4012: travnik. Cen. vredn. 270 K. Parc. št. 4044: pašnik. Cen. vredn. 64 K. Parc. št. 4046: njiva. Cen. vredn. 535 K. Parc. št. 4116: travnik. Cen. vredn. 46 K. Parc. št. 4117: pašnik. Cen. vredn. 20 K. Parc. št. 4118: njiva. Cen. vredn. 55 K. Parc. št. 3339: vinograd. Cen. vredn. 316 K. Parc. št. 3340: travnik. Cen. vredn. 22 K. Parc. št. 3601: njiva. Cen. vredn. 400 K. Parc. št. 3660: njiva. Cen. vred. 85 K. Parc. št. 3681: njiva. Cen. vredn. 271 K. Parc. št. 3670/2: pašnik. Cen. vredn. 79 K. Parc. št. 3686/2: njiva. Cen. vredn. 175 K. Parc. št. 3690: travnik. Cen. vredn. 39 K. Parc. št. 3029: pašnik. Cen. vredn. 30 K. Parc. št. 3030: travnik. Cen. vredn. 31 K. Parc. št. 3033: vinograd. Cen. vredn. 79 K. Vl. št. 141 parc. št. 3605: gozd. Cen. vredn. 900 K.

Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaja.

C. kr. okrajno sodišče v Rudolfovem, odd. IV., dne 19. januarja 1915.

VABILO. 142

V nedeljo, dne 14. t. m. ob 10. uri dopoldne se vrši

krojaški sestanek

v združni pisarni pri združnem načelniku Sedlarju v Kandiji.

Rokodelska zadruga bode sprejela od konfekcijske centrale v Ljubljani večjo množino dela za c. kr. vojaško opravo, to je, hlače, bluze in sukne, ter jih bode porazdelila v delo med svoje združne člane. Da dosežemo večji uspeh, ste vabljani, da pridete v polnem številu, gre se za zaslugek.

Zadruga rokodelskih in sorodnih obrtov za sodni okraj Rudolfovo.

Loterijske številke.

Trst, 10. februarja 29 2 6 56 58

Dražbeni oklic. E 327/14 19

Dne 17. marca 1915 predp. ob 9. uri bo pri c. kr. okrajnem sodišču, v izbi št. 31 na podstavi že odobrenih pogojev dražba sledečih nepremičnin: Zemljiška knjiga Zalogove vl. št. 447: en gozd in dva travnika. Cen. vredn. 1159 K, najm. pon. 773 K. Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaja.

C. kr. okrajno sodišče v Rudolfovem, odd. IV., dne 27. januarja 1915.

Vabilo 131-2-1 na

XVIII. redni občni zbor

„Hranilnice in posojilnice“ za Kandijo in okolico, registrovane zadruge z neomejeno zavezo, ki se vrši dne 22. februarja 1915 ob 1. uri popoldne v pisarni zadruge s sledečim

dnevni redom:

1.) Poročilo načelstva. — 2.) Poročilo nadzorstva in odobrenje letnih računov. — 3.) Razdelitev čistega dobička. — 4.) Narodna volitev funkcionarjev. — 5.) Slučajnosti.

Ako bi ta zbor ob 1. uri ne bil sklepčen, skliče se ob 2. uri drugi občni zbor, ki sklepa veljavno ne oziraje se na število navzočih združnikov. Načelstvo.

Občni zbor 141

Posojilnice v Črnomlju, reg. zadruge z n. z., vrši se v nedeljo, dne 28. februarja 1915 ob polu 3. uri popoldne v pisarni lastne hiše s sledečim

dnevni redom:

1. Poročilo o reviziji „Zveze slov. zadrug“. — 2. Poročilo načelstva o delovanju poslovnega leta 1914. — 3. Poročilo računskih pregledovalcev o računskem zaključku za leto 1914 in razdelitev čistega dobička. — 4. Prememba pravil. — 5. Volitev načelstva in računskega pregledovalca ter njega namestnika za triletno dobo. — 6. Predlogi.

Za slučaj nesklepčnosti vrši se drugi občni zbor ob 3. uri popoldne na istem kraju z istim dnevni redom, ki bode sklepal brez ozira na število zastopanih deležev.

K obilni udeležbi vabi Načelstvo.

Predivo in ovčjo volno

kupuje po najvišjih cenah

H. Podpečan 127-3-3

Ljubljana — Gradišče št. 8.

Učeneo 131-3-2

14 let star, ki je dovršil vsaj ljudsko šolo z dobrim uspehom, se takoj sprejme v trgovino z železnim in specerijskim blagom. Fran Guštin v Metliki.

Popolnoma varno naložen denar.

HRANILNICA in POSOJILNICA
za Kandijo in okolico, reg. zadr. z neom. zavezo

≡ v lastnem domu v Kandiji ≡

sprejema hranilne vloge od vsacega, če je njen ud ali ne, ter obrestuje po

1-0-45

na leto brez odbitka rentnega davka, katerega sama iz svojega plačuje.